

druhé parentely), byla tím kolise dědických přihlášek rozhodnuta ve prospěch dědiců druhé parentely vůči všem osobám, které své dědické právo vyvozovaly z manželského příbuzenství představujícího dědice parentely třetí, neboť těm by podle § 738 obč. zák. napadlo dědictví jen tehda, kdyby zemřeli zůstavitelčiny rodiče bez potomků. Tomu však tak není podle uvedeného rozsudku krajského soudu civilního v P. z 24. prosince 1935, č. j. Ck XII 188/35-13. Otázka, zda žalovaní František S. a Josefa H. jsou příbuznými zůstavitelky Marie H., patřícími do druhé parentely, a vylučujícími proto dědickou posloupnost příbuzných třetí parentely, může tudíž býti řešena jen jedenkrát, neboť není přípustné, aby o téže věci vyšly po případě dvě různá rozhodnutí, ježto na základě dědické posloupnosti ze zákona nelze pozůstalost odevzdati dědicům z různých parentel a ježto opačným rozsudkem v této věci po případě vyšlým by nebyl odstraněn shora řečený pravoplatný rozsudek krajského soudu civilního v P., č. j. Ck XII 188/35-13. Tedy stejné důvody, které vedou k tomu, že ve sporu o platnost posledního pořízení dědicové poukázání na pořad práva jsou pokládáni za nerozlučné společníky ve sporu (§ 14 c. ř. s.), platí i v projednávaném případě. Jako plyne z §§ 534, 728, druhá věta, 808 obč. zák. a §§ 125 a 126 nesp. pat., že stran téže celé pozůstalosti anebo téže (identické) její kvoty nemůže platiti z á r o v e ň více důvodů delačních a že nemůže tudíž v e d l e s e b e obstáti zároveň posloupnost z testamentu a posloupnost ze zákona, takže se účinek rozsudku o platnost či neplatnost posledního pořízení vztahuje podle povahy sporného právního poměru na všechny společníky odkázané na pořad práva, tak plyne pro souzený případ z § 738 obč. zák., že se účinek rozsudku vydaného ve věci Ck XII 188/35 krajského soudu civilního v P. vztahuje podle povahy sporného poměru a podle § 738 obč. zák. na všechny dědice třetí třídy, poukázané na pořad práva. Nebylo tedy přípustné, aby žalobce jako zůstavitelčin příbuzný, patřící rovněž do třetí parentely, znova zahájil spor, kterým neusiluje o nic jiného než o určení, že žalovaní nejsou zákonnými dědici druhé parentely zůstavitelky Marie H. podle § 735 obč. zák., a žalovaní proto důvodně vznesli námitku rozepře rozsouzené o jejich dědické právo (§§ 125, 126 nesp. pat. a contr., § 823 obč. zák.). Bylo proto jejich dovolacímu rekursu vyhověti (srov. rozh. č. 7726, 11282 Sb. m. s.).

Čís. 16189.

Jestliže advokát sjednal v nepřítomnosti žalovaného klienta a bez výhrady klientova schválení soudní smír, jímž se jménem žalovaného zavázal zaplatiti zažalovanou pohledávku v určitých splátkách pod ztrátou lhůt, a neuvědomil žalovaného o tom, že smír je pro klienta perfektní a závazný, nýbrž mu jen oznámil, že smír bude teprve uzavřen, a aby jej klient schválil připojením podpisu, odpovídá za škodu vzešlou klientovi ztrátou lhůt.

(Rozh. ze dne 10. června 1937, Rv I 3/36.)

Nynější žalobce (obchodník se střevy) byl v roce 1933 žalován firmou Hugo Z. v P. a zaplacení 40.388 Kč 75 h za dodávky zboží. Dotčený dluh byl knihovně zajištěn na žalobcově usedlosti ve vložce 745 ve V. Poněvadž žalobce nemohl najednou zaplatiti a firma Hugo Z. ho ujistila, že nebude na něho naléhati, došlo mezi uvedenou firmou a mezi nyníjším žalobcem (tehdy žalovaným), zastoupeným tenkrát nyníjším žalovaným jako právním zástupcem, k jednání o narovnání, kterážto jednání také vedla k dohodě. Žalovaný však uzavřel dne 11. ledna 1933 se zástupcem jmenované firmy soudní smír, jímž byl žalobce zavázán zažalovanou pohledávku splatiti v týdenních splátkách po 150 Kč pod ztrátou lhůt, kdyby nebyly zaplaceny dvě splátky. Při tom byla první splátka splatná dne 8. května 1933, tedy před uzavřením smíru. O tom narovnání nebyl žalobce uvědoměn, nýbrž obdržel od žalovaného pouze dopis z 15. května 1933 s vyzváním, aby v příloze ve dvojitém vyhotovení zasláný smír, který má býti uzavřen, schválil, jedno vyhotovení smíru podepsal a obratem pošty zpět poslal. Na základě znění dotčeného dopisu se žalobce domníval, že soudní smír nebyl ještě uzavřen. O tom, že smír byl již uzavřen a že nastala ztráta lhůt se žalobce dověděl teprve tehdy, když došlo k exekuci. Tvrdě, že jedině tím, že jej žalovaný neuvědomil o uzavření smíru, nastala ztráta lhůt, a že proto firma Hugo Z. vedla proti němu exekuci vnucenou dražbou jeho domu, který byl exekučně vydražen za 50.000 Kč, ač ve skutečnosti byla jeho hodnota 65.000 Kč, domáhá se žalobce na žalovaném advokátovi zaplacení 35.000 Kč s přísl. z důvodu náhrady škody vzešlé mu jednak z exekučního prodeje domu pod skutečnou cenu, jednak z poškození jeho obchodního úvěru ztrátou zákazníků (poklesem obratu). N i ž š í s o u d y zamítly žalobu.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu prvé stolice další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Odvolací soud vychází v napadeném rozsudku z toho, že se manželé M-ovi již dne 8. dubna 1933 mimosoudně zavázali zaplatiti firmě Hugo Z. v P. na svůj dluh týdenní splátky 150 Kč, počínajíc dnem 1. května 1933, takže žalovaný maje od žalobce plnou moc byl oprávněn uzavřítí jeho jménem soudní smír ze dne 11. května 1933 ve sporu Ck II 25/33, vedeném firmou Hugo Z. proti němu u krajského soudu v L. Ale tím není vystiženo jádro věci. Žalobce se na žalovaném domáhá náhrady škody proto, že ho žalovaný zejména dopisem ze dne 15. května 1933 uvedl v omyl potud, že žalobce musil býti názoru, že soudní smír není ještě uzavřen a není perfektní, což jest důležité proto, že před skončením sporu Ck II 25/33, než firma Hugo Z. měla proti němu exekuční titul, nemohlo dojíti k exekuční dražbě nemovitosti zapsané ve vložce č. 745 pozemkové knihy V., neboť právě z výsledku této dražby vyvozuje žalobce škodu mu prý vzniklou. Nezáleží na tom, že pohledávka firmy Hugo Z. byla správná a splatná, nýbrž pro souzený případ je rozhodující, že žalobce získal soudním smírem značnou

výhodu, totiž možnost spláceti dotčený dluh asi do šesti let, že však té výhody pozbyl tím, že prý nebyl o uzavření soudního smíru a tím tedy o účinnosti exekučního titulu uvědoměn. Vždyť vyplývá z dopisu právního zástupce firmy Hugo Z. ze dne 10. dubna 1933, že také věřitelka nepokládala spor Ck II 25/33 za skončený mimosoudní dohodou stran, nýbrž považovala uzavření soudního smíru za nutné bez zřetele na to, že dotčená mimosoudní dohoda stanovila pouze povinnost žalobcovu, aby prozatím («vorläufig») zaplatil týdně 150 Kč, aniž byla ztráta lhůt ujednána. Dopis žalovaného ze dne 11. dubna 1933 obsahuje pouze vyzvání, aby žalobce zaujal stanovisko k věřitelčině nabídce. Odpověděli na to žalobce dne 15. dubna 1933, že věc se má tak, jak žalovaný psal, a potvrdila-li dne 19. dubna 1933 žalobcova manželka, jež obstarávala spojení mezi žalobcem a žalovaným, že smír může tak býti uzavřen, nestal se tím smír již perfektním, nýbrž byl žalovaný výslovně zmocněn pouze k tomu, aby přistoupil na věřitelčin návrh, obsažený v dopise ze dne 10. dubna 1933. Ze spisů Ck II 25/33 krajského soudu v L. je pak patrné, že žalovaný skutečně dne 11. května 1933 před procesním soudem uzavřel soudní smír, jímž se žalobcovým jménem zavázal zaplatiti na zažalovanou pohledávku firmy Hugo Z. týdenní splátky po 150 Kč, počínaje dnem 8. května 1933, pod ztrátou lhůt při nedodržení dvou po sobě jdoucích splátek. Tím je vyvráceno tvrzení žalovaného, že smír byl uzavřen teprve dne 15. května 1933. Přes to zaslal žalovaný dne 15. května 1933 žalobci vyhotovení uvedeného smíru s prohlášením, že tento smír má teprve býti uzavřen, a žádal, aby žalobce jej schválil připojením podpisu. Z uvedeného dopisu nemohl žalobce nikterak seznati, že smír již byl závazně pro něho uzavřen a že tedy povinnosti uložené mu dotčeným smírem byly již účinné, naopak nelze jeho zprávě rozuměti jinak než tak, že účinnost smíru je závislá na výslovném dalším schválení a podepsání žalobcem. Z toho však plyne, že žalobce byl řečeným smírem sice objektivně v poměru k věřitelce již vázán, že však o své vázanosti nemohl zaviněním žalovaného věděti, čímž se stalo, že nastala objektivně ztráta lhůt uplatněná dne 17. června 1933 v exekučním návrhu E VIII 4103/33, z něhož je viděti, že žalobce vrátil pouze dne 29. května 1933 věřitelce zboží za 238 Kč, ale jiných plateb nekonal. Názor procesního soudu, že žalobce až do té doby mohl ještě nahraditi zanedbané splátky a tak zabrániti již nastalé ztrátě lhůt, je zřejmě mylný. Nižší soudy zamítly tedy neprávem žalobu již se zřením na listinné doklady z 8., 10. a 11. dubna 1933. Ale žalovaný namítl též to, že žalobce byl dne 24. května 1933 v jeho kanceláři a jednal tam s Dr. Jiřím P., o čemž předložil soudu spisový záznam ze dne 24. května 1933, jenž však nebyl předmětem ustníhó jednání, ačkoli podle něho a také podle přednesu žalovaného chtěl žalobce, aby proti němu smír platil, kdežto žalobce sám tvrdil, že mu tenkrát bylo oznámeno, že spor Ck II 25/33 byl odročen na říjen 1933, o čemž nabídl důkaz svědectvím Augusty a Viléma M. Ježto za toho stavu věci bylo rozhodující, zda žalobce byl alespoň dne 24. května 1933 zpraven o uzavření soudního smíru či nikoliv, anebo zda jej tenkrát schválil a pro sebe uznal, a poněvadž

nebylo zkoumáno, zda žalobce v kladném případě měl aspoň tenkrát možnost odvrátiti ještě následky smluvené ztráty lhůt, zůstalo řízení neúplné (§ 503 č. 2 c. ř. s., § 496 č. 2 a 3 c. ř. s.). Nezbylo proto než zrušiti rozsudky nižších stolic a vrátiti věc procesnímu soudu (§ 510 c. ř. s.) k dalšímu jednání a rozhodnutí.

Čís. 16190.

Do jaké míry jest někdo schopen samostatně spravovati své záležitosti, není otázkou právní, nýbrž otázkou skutkovou, která musí býti tehda, byl-li vyšetřen duševní stav, zjištěna na základě posudku znalce oboru lékařství.

(Rozh. ze dne 10. června 1937, R II 261/37.)

Soud první stolice zbavil Jana S. úplně svéprávnosti pro duševní chorobu a pijáctví. Odporový soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Rekurs není odůvodněn. Odporový soud správně hodnotil výpovědi přezvědných osob a znalců. Otázka, do jaké míry jest někdo schopen samostatně spravovati své záležitosti, není otázkou právní, nýbrž otázkou skutkovou, která musí býti zodpověděna v případě vyšetřování duševního stavu na základě posudku znalce lékaře. Posudek znalce Dr. J. neodporuje názoru Dr. V., vyjádřenému v jeho lékařském vysvědčení, neboť také Dr. V. zjistil u stěžovatele známky chronického alkoholismu (ethylismu) po případě úbytek duševních sil na podkladě vleklé otravy lihovinami a dodal, že stěžovatelův chorobný stav nedosahuje takového stupně, aby stěžovatele činil úplně neschopna k svéprávnému řízení svých záležitostí, s omezením »pokud to bylo lze ambulatorním vyšetřením zjištěti«. Tím připouští i Dr. V., že při důkladnějším vyšetření není vyloučen jiný — přísnější — posudek, a nelze tu mluvit o nějakém rozporu mezi posudky dvou znalců, zejména proto, že Dr. V. vyšetřoval stěžovatele dne 10. října 1936, kdežto Dr. J. v dubnu 1937, a že podle posudku Dr. J. se duševní stav stěžovatelův značně zhoršil od té doby, kdy ho viděl Dr. V. Výslech dalšího znalce a opětý výslech Dr. V. a současný výslech obou jmenovaných odborných lékařů byl za vylíčeného stavu věci zbytečný. O částečném zbavení svéprávnosti tu není potřebí uvažovati, když stěžovatel podle správného zjištění odporového soudu není vůbec s to, aby své záležitosti sám obstarával.

Čís. 16191.

Legitimace dítěte potomním sňatkem (§ 161 obč. zák.) předpokládá, aby dítě bylo zroeno z manželky a zplozeno manželem před jejich sňatkem.